

Nettverk Nordisk for Edisjonsfilologer

ä t ø kt ö ti

Nyhetsbrev nr. 5 – april 2001

Nordisk forskerutdanning i edisjonsfilologi

For å styrke og samordne utdannelsen av edisjonsfilologer i de nordiske land har NNE nedsatt et utvalg som skal forberede nordiske kurser for forskerstuderenter. Lars Burman, Johnny Kondrup, Barbro Ståhle Sjönell og Vigdis Ystad har gjennomført tre møter og forberedt en ansøking til NorFa om finansiering. De tre planlagte kurser tenkes avholdt i perioden 2002 til 2004 og avvikles som internatkurser av én ukes varighet i slutten av august måned, med forutgående forberedelse i form av litteraturlæsning og oppgaveøvelser. Tema for kursene vil skifte fra år til år, og de skal kunne følges enkeltvis; men de tre kurser vil til sammen sikre en grundig innføring i edisjonsfilologiens basisfelter: tekstvalg og tekstetablering, kommentering, manuskriptbeskrivelse og variantapparater.

Edb-teknikkens betydning for moderne edisjonsfilologi vil være tilstede som et perspektiv i alle kursene. En rekke av Nordens mest erfarne edisjonsfilologer vil bidra med undervisning, og forskerstudenter fra hele Norden blir invitert som deltagere.

Tak til Forskningsrådet

I ca. to år har Nettverket nydt godt av en bevilling fra Statens Humanistiske Forskningsråd (Danmark). Bevillingen skulle brukes til å konsolidere og utvide Nettverkets aktiviteter. En del blev brukt til konferansen i Danmark 1999 og en del til trykning av bogen *Megen viden i forskjellige hoveder*, men derudover har vi fået etableret vår hjemmeside og dette nyhetsbrev. Sidst, men ikke mindst, har planlægningsgruppen jævnligt kunnet mødes for at drøfte Nettverkets løbende aktiviteter og dets fremtidige virkefelt. Møderne har bl.a. resulteret i en plan om en nordisk forskerskole i edisjonsfilologi, som man kan læse om andetsteds i Nyhetsbrevet. Hvis planen bliver realiseret, vil finansieringen af Nettverket fra 2002 overgå til det fællesnordiske forum, hvor den rettelig hører hjemme.

Bevillingen fra Statens Humanistiske Forskningsråd var på 404.000 DKK. På udløbsdagen 1. maj returneres ca. 35.000 kroner som ubrugte, hvilket må tages som et gladeligt udtryk for, at bevillingen var stor nok. Planlægningsgruppen ønsker endnu en gang at udtrykke sin store taknemmelighed over for Forskningsrådet.

Vigdis Ystad

Johnny Kondrup

2001 års NNE-konferens

I helgen den 12–14 oktober 2001 håller NNE sin sjätte konferens. Temat är **”Text och tradition. Om textedering och kanonbildning”**, och konferensen ägnas förhållandet mellan litterär traditionsbildning och vetenskaplig utgivning av skönlitterära texter. Frågan är i vilken grad textutgivningen avspeglar eller skapar den litterära kanon – gruppen av allmänt erkända litterära mästerverk – i ett lands litteratur och i vilken grad de vetenskapliga utgåvorna används som förebilder eller förlagor för andra utgåvor.

Ett preliminärt program omfattar följande föredragshållare och ämnen:

Pia Forssell: Om konsten att skapa en nationalskald. J.L. Runeberg och utgivningsstrategierna.

Johnny Kondrup: Litterær traditionsdannelse gennem videnskab.

Jon Haarberg: Forfatter, kommentator og klassiker: Erasmus’ orkestrering av egne verk.

Paula Henrikson: Kampen om litteraturhistorien. Romantikerna som filologer.

Per Dahl: Kanondannelse og videnskabelige udgaver. En udredning af samspillet mellem kirke, forlag, undervisningssystem og litterære udgiver-selskaber.

Gunnar Hillbom: Om standardtexten och den sjungandes ensak. Bellmansvisan som diktverk och repertoar.

Sture Allén: Svenska Akademiens klassikerserie.

Stine Brenna Taugbøl och Ingrid Falkenberg: Demonstrasjon av en verhistorisk database for nordisk materiale.

Konferensen kommer denna gång att hållas på Lidingö utanför Stockholm, närmare bestämt på kursgården Lovik. Arrangörerna har ansökt om bidrag för kostnaderna, men ännu är det osäkert om det kan utgå något resebidrag till deltagarna. Vi har räknat med en konferensavgift om 500 svenska kronor och den avser att täcka hotellrum för deltagare utanför Stockholm och Uppsala samt måltider för samtliga.

Närmare upplysningar om konferensen och anmälningsblankett kommer med nästa nyhetsbrev, som beräknas utkomma i slutet av augusti. Anmälan till konferensen bör ske senast den 13 september 2001.

Arbetsgruppen, bestående av Barbro Ståhle Sjönell, Lars Burman och Johan Svedjedal, välkomnar NNE:s medlemmar till konferensen. Förfrågningar ställs till Barbro Ståhle Sjönell, Svenska Vitterhetssamfundet, c/o Svenska Akademiens Nobel-bibliotek, Box 2118, 103 13 Stockholm. Tel: 46-8-765 39 98, Fax: 46-8-765 57 71 E-post: barbro.stahle@littvet.su.se

Barbro Ståhle Sjönell

Nordisk versdatabase

Ideen om å opprette en fellesnordisk versdatabase ble unnfanget på en av NNEs konferanser. En versgruppe ble nedsatt med representanter fra de ulike nordiske landene.

Ingrid Falkenberg, Stine Brenna Taugbøl, Espen Ore og Vigdis Ystad ved prosjektet Henrik Ibsens skrifter har i tilknytning til dette utarbeidet et konkret forslag til elektronisk koding av verstekster og til oppbygging av en versdatabase, bygget på Jørgen Fafners metriske notasjonssystem (*Dansk Verskunst*, 1989–) og på standarden TEI (Text Encoding Initiative) for koding av tekster i xml/sgml-format. Målet er å registrere data om tekstenes metriske strukturer, som så kan danne grunnlag for automatiske søk, analyser og registranter.

Vår standard er utviklet med tanke på verstekster fra germansk språkområde fra nyere tid (etter ca. 1500), siden disse tekstene bygger på noenlunde samme metriske prinsipper. Foreløpig har vi registrert informasjon om formdannelse, strofeform, versmåål, sjanger, opptaktsforhold, versgang, versenes stavelsesantall, rimskjema, fordeling av trykksterke og trykksvake stavelser og avvik. Det generelle mønsteret defineres på høyest mulig nivå i hver tekst. Variasjoner og avvik fra mønsteret markeres og beskrives på det tekststedet de inntreffer. Dette muliggjør elektroniske søk både på høyereliggende og på lavereliggende nivåer. Vi legger vekt på at beskrivelsen av de metriske strukturene skal være så objektiv som mulig, og unngår derfor tolkningsbasert notasjon, f. eks av

metaforer, symboler, allusjoner, tema-beskrivelser o.l. Noen av søkemulighetene i versdatabasen vår ble demonstrert ved fjorårets NNE-konferanse. På årets konferanse vil vi gi en grundigere presentasjon av notasjonen og av selve databasen. Liknende presentasjoner vil bli holdt ved en internasjonal tekstkodingskonferanse i New York i juni 2001 arrangert av ACH/ALLC (The Association for Literary and Linguistic Computing) og ved den nordiske metrikkonferansen i Umeå i oktober 2001 arrangert av CMS (Centrum för Metrisk Studier).

De som måtte være interessert i et samarbeid om opprettelsen av en fellesnordisk versdatabase, kan ta kontakt med s.b.taugbol@ibsen.uio.no eller i.l.falkenberg@ibsen.uio.no.

Stine B. Taugbøl og Ingrid Falkenberg

Nyheter fra DSL

Dikteren A.W. Schack von Staffeldt debuterte i 1788 og innvarslet romantikken i Danmark. Han etterlot seg to diktsamlinger (1804 og 1808) og en rekke dikt publisert i tidsskrifter. Det Danske Sprog- og Litteraturselskab utgir om kort tid hans samlede lyriske forfatterskap i to bind pluss kommentarbind (utg. av Henrik Blicher).

På vår programmet står også to romaner av H.C. Andersen: *At være eller ikke være* fra 1857, utg. av Mogens Brøndsted og Erik Dal, og *Lykke-Peer* (1870), utg. av Erik Dal.

Nærmere opplysninger om utgivelsene finnes i DSLs nyhetsbrev, som er lagt ut på <http://www.dsl.dk/lis17.pdf>.

Jon Gunnar Jørgensen

Nettverkets skrifter

Foredragene fra fjorårets konferanse i Oslo, «Bok og skjerm», er nå under utgivelse i NNEs skriftserie. Boken blir redigert av Jon Gunnar Jørgensen, Tone Modalsli, Espen Ore og Vigdis Ystad og vil foreligge før neste års konferanse.

Det er hittil utkommet to bind i denne serien. Det første kom i 1999 og heter *Vid teksternas vägskaal. Textkritiska uppsatser*. Bind 2, *Megen viden i forskjellige hoveder. Om kommentering af nordiske klassikere*, utkom i fjor. Bind 1 kan bestilles hos Almqvist & Wiksell International, Box 614, S-151 27 Södertälje, fax +46 (0)8 550 167 10, bind 2 hos C.A. Reitzels Forlag, Nørregade 20, DK-1165 København K, fax +45 3314 0270. Pris for NNE-medlemmer 100 NOK, SEK eller DKK (opplys om medlemskap ved bestilling).

Jon Gunnar Jørgensen

Utgivelse av middelaldertekster

De som deltok på NNE-konferansen i Oslo i fjor, la sikkert merke til et uvanlig stort innslag av norrønfilologer blant deltakerne. Grunnen var at en internasjonal forskergruppe ledet av professor Odd Einar Haugen dette akademiske år har samarbeidet i Oslo om prosjektet «Utgivelse av middelaldertekster» (se <http://www.shs.uio.no/Groups/EdMa2000/>). Gruppen vil i slutten av april arrangere en konferanse i Oslo over temaet «Nordiske middelaldertekster: Utgivere og brukere».

Jon Gunnar Jørgensen

Søren Kierkegaards Journaler

Søren Kierkegaards Skrifter, bind 18 utkommer 9. maj 2001 og omfatter en del af SK's journal fra årene 1836–1846 i forlængelse af bind 17 (1835–38). Resten af SK's journaler og papirer fra denne periode forventes udgivet som bind 19 i slutningen af 2001. Interessee-rede henvises til <http://www.sk.ku.dk/jp.htm>

Karsten Kynde

Medlemslisten

NNEs medlemsliste er lagt ut på vår hjemmeside, <http://www.nnedit.org/nneliste.htm>, og vi trenger hjelp til å holde den ajour. Vi vil derfor be alle medlemmer om å kontrollere at opplysningene som angår dem selv, er riktige. Vi ber samtidig om om å få melding, dersom noen ønsker å avslutte sitt medlemskap. Rettelser gjøres lettest ved å fylle ut skjemaet <http://www.nnedit.org/tilmeld.htm> (klikk på «Innmeldingsskjema til NNE») eller via e-post til kk@sk.ku.dk.

Nordisk Nettverk for Edisjonsfilologer

Nyhetsbrevet er redigert av Jon Gunnar Jørgensen, Henrik Ibsens skrifter, Postboks 1166 Blindern, N-0316 Oslo.

e-post: j.g.jorgensen@ibsen.uio.no.

<http://www.nnedit.org/>

Trykk: Agnete-Grafik ApS, København